

den pater herhalen. Bij schrijven van 19 September 1692 richt de vikaris zich vervolgens tot Laurens van Rhemmen zelf. Hij vermaant den pastoor, dat deze „sig wachte van iets direct ofte indirect tegens de vrouw van de Clouse, tegens den heer en vrouw van 't Midler, ofte tegens iemand van alle die hem niet gunstig sijn oyt te spreken, 't zij bij wie het ook zij en vooral niet aen de gemeente". Codde verklaart verder, dat hij de tegen van Rhemmen ingebrachte beschuldigingen – hij noemt ze niet – niet aanneemt, maar raadt den pastoor, „dat (hij) trachte sig bedaerd, zedig en voorsichtig in alles te draegen". „Vorders", zoo heet het letterlijk, „zo vereysch ik, dat UE. het toeback-drinken, indien het waer is, dat UE. aen het toeback-drincken vast is, voortaan laete" ¹⁾). Ten slotte spreekt de brief echter reeds over de mogelijkheid van een aanstaande verplaatsing van den pastoor.

Den 16den December 1692 schrijft Codde dan onderscheidenlijk aan „den heer van Wolbeek", „den heer van Keppel" en „mevrouw van der Clouse" en den 26sten December 1692 ook aan „den heer van 't Meddeler" in zeer hoffelijke termen, dat hij „heer Remme van daer geroepen (heeft) om aen uwen hooge edelen persoon, bij wie hij niet zeer aengenaem was, vergenoegen te geven". Tot opvolger wordt aangesteld „heer van Raij", die „voortaan de pastoreele bediening in het graefschap Zutphen waarnemen zal". In 1693 echter blijkt ook deze nieuwe pastoor op gespannen voet te staan met de landheeren en uit de toen door Codde tot dezen gerichte brieven zien wij, dat pastoor Van Raij door hen „een jansenist" genoemd wordt, een beschuldiging, die de vikaris in diplomatieke termen afwijst. Dit woord nu duidt aan van welken aard de bezwaren geweest zullen zijn, die de adellijke families tegen Laurens van Rhemmen hadden. Het lag niet alleen aan het toeback-drincken. Dit waren dus de antecedenten van den vierden pastoor van de statie Delfshaven. Al is dan zijn aanstelling aldaar ook van

1) Dit uitdrukkelijk verbod is een aardig trekje in den brief, dat ons doet zien, dat het rooken op 't eind van de 17de eeuw in een priester als een wereldsche afdwaling beschouwd werd. Het doet mij denken aan de bezwaren van onze ouders tegen wielrijdende priesters.